

Universitätsbibliothek Paderborn

Instructio practica ...

Institutiones Theologiæ Mysticæ, Seu Facilem & practicum modum
Exercitia Spiritualia S.P. Ignatii Loyolae per octiduum faciendi - item
triduanam recollectionem fructosè instituendi complectens, Et
Sacerdotibus Præcipuè, aut de Sacerdotali Statu suscipiendo
deliberantibus accomodata, Una cum ...

Lohner, Tobias

Dilingæ, 1680

Medit. III. De Agonia Christi, & oratione in horto.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48834](#)

factus
fideliter
Ita iſu
Patronu
stitutio
m iplo
Hac ſu
anis &
libenra
ptiam re
e pio Au
uicis ſtu
ucem na
iat. Pia
ata clem
reas ad
am; fi ca
er tolera
d magis
i passio
is ad am
Colloqu
ter.

excitaret; si enim alias in fortitudine cibi, qui tantum figura erat Eucharistia, ab Angelo oblati quadraginta diebus & noctium molestissimum iter tamen facile superavit, quanto maiores vires ipsum figuratum, nempe Eucharistia, communicabit, ut non ad montem Horeb, ut Elias, sed ad montem Calvariae cum Christo ambulemus, eidemque compariamur, & commoriamur.

Confidera II. Quam vel ex hoc titulo iterum te felicem censere debes, quod tam praeclarum medium tibi ad artem patientiae juxta exemplum Christi Magistri ac Duci tui exercendam, oblatum sit, quamque adeo aequum sit, ut, quoniam sive supra, sive infra, sive intra, sive extra te converteris, ubique crucem inventurus es, quotidie hoc cibo cum magna aviditate fruaris, eumque in finem salubrem S. Augustinus super c. 28. Matt., adhortationem tibi applies: *Accipe quotidie, quod quotidiane tibi proficit: sic vive, ut quotidiane merari accipere; ne alioqui de te dici queat, quod de Juda infelici S. Hieronymus super Luc. dixit, quod scilicet bibitur (& comedetur) sed non saturatus sit; nec sitim extinxerit ignis eterni, quia indignè sit vivit mysteria Christi.*

Confidera III. Quomodo haec tenus hunc cibum desiderabis, & sumptueris, & summiere deinceps velis; nam, ut rete iterum plus Asceta l. 4. c. 3. notavit, *hac est una principia fidelis anima consolatio, quam diu peregrinatur in mortali corpore, ut sapientis memor Dei sui, dilectum suum devotus suspiriat mente.* Colloquium ad Christum cum congruis affectibus.

MEDITATIO III.

DE AGONIA CHRISTI, ET ORATIONE
IN HORTO.

Pzeludia more lolito.

Punctum I.

Confidera I. Cur Christus tam gravem agoniam & tristiam in monte Oliveti sustinere voluerit, ita ut representatio sola sanguineum ipsi sudorem expresserit, nimurum us solidani iterum præparationem ad securam passionem do-

◎ 2

ceret

ceret, & sic levius adversa tolerare faceret; minus enim ^{ognis} cula feriunt, qua praeidentur; Et nos tolerabilis ^{modic} mala suscipimus, si contra hac per praescientia clypeum ^{debet} nimur, ut recte S. Gregorius ho. 35. in Evang. notavit.

Considera II. In quibus capitibus hæc præparatio ^{data,} stiterit, nempe in sequentibus I. Quod firmi ^{gitten} sibi persuaserit, se secundum puram naturam humanam ^{que pa} etatum, ejusmodi adversitates & tribulationes perpeti, ^{iam ip} cebat, non posse, sed omnem suam sufficientiam ex Deo. ^{Con} II. Quod ad montem Oliveti, id est, misericordiam Dei ^{Mispa} fingerit, ab eaque per ter repetitam ardentissimam omni ^{ho. 7.} nem aut translationem calicis seu passionis, aut certam ^{Virtut} etiam & auxilium ad eundem exauriendum petierit. ^{Lia, que} Quod voluntatem suam Dei voluntati plenissime combinat, atque ideo calicem, ubi transferre eum, Deum natus, cognovit, promptissima mente accepit; hoc enim ^{debet} voluntas ^{transf} cant verba illa Matt. 26. Pater, si non potest transferre ^{debet} iste, nisi bibam illum, fiat voluntas tua.

Considera III. Quam solida sit hæc præparatio, digna quam omnes artem patienti discere volentes adhibeant, potest omnes eos actus, qui in simili casu à sapientissimo que præscribi, aut requiri potest, continentem. Vide p. genere quomodo tu eam hæc tenus usurpaveris, & usurpare, ^{debet} ceps velis. Colloquium ad SS. Patronos.

Punctum II.

Considera I. Cur Christus ad suam hanc agoniam etandam tres dilectissimos suos Discipulos, quibus adest monte Thabor gloriam suam ostenderat, secum accepto videlicet ut per hanc assumptionem significaret, se eos magis diligit, magisque gloria sua olim participes cibipit, prius etiam tristitia & passionis Socios habere. Hinc postea aliquando B. Baptista Verana, ut in Chrysost. Franc. p. 4. tr. 2. l. 7. c. 24. refertur, dixit: Recordare, quis me tibi ostendisse signum amoris, dum te affixi, quando tenerem arctissime in dulcissimis brachii mei.

Considera II. Cum tu, veluti Sacerdos pariter interdiscipulos, & intimos Dei amicos adlectus sis, an non tu que deinceps tribulationes omnes pro speciali bene-

is enim agoscere, atque adeò per præparationem in priori puncto
illis mea indicatam ad easdem disponere, liberaliterque offerre velis;
Ipsum memor & te ipse inter illos, quibus à S. Paulo ad Philipp. I.
statuit, dictum est: *Vobis donatum est pro Christo, non solum ut cre-
prationem suam, sed etiam ut pro illo patiamini.* Quod etiam S. Au-
gustinus in lib. de patient. confirmans, *Virtus animi;* inquit,
manantia patientia dicitur, *sunt magnum Dei donum est, ut et-
erpetui, ut amissio, qui nobis eam largitur, patientia prædicetur.*

Considera III. Ad quas præcipue tribulationes in specie te
præparare & offerre debeas, videlicet ad eas, quas S. Gregorius
nam ob ho. 7. sup. Ezech. sequentibus verbis indicavit: *Tribus modis
est certe patientia exerceri solet; alia namq; sunt, quae a Deo; a-
lia, quae ab antiquo adversario; alia, quae a proximo sustinemur.*
Est enim proximamq; persecutio, damnatio, & consumelias sustine-
mus, ab antiquo adversario tentamenta; a Deo autem flagella
enim toleramus. Sed in his omnibus vigilanti animo semetipsam
ansire debet mens circumspicere, ne contra mala proximi pertra-
hatur ad retributionem mali: ne contra tentamenta Ad-
versary seducatur ad delectationem vel consensum delicti:
ne contra flagella opificis prorumpat in excessum murmura-
tio. Vide ergo, quomodo in his te hactenus gesseris, &
Vide per genere deinceps velis. Colloquium ad B. Dei Matrem.

Punctum III.

Considera I. Quem fructum Christus ex hac sua præpa-
ratione reportarit, scilicet ut cælestis Pater per Angelum de
celo missum, ipsum consolaretur, atque ad crucem fortiter
sustinendam animaret, id quod verba illa: *Surgite, eamus:*
indicant.

Considera II. Quomodo Angelus eundem confortarit,
temporaliter, quam ostendendo, cœlestem Patrem om-
nino velle, ut calicem Passioñis exhaustiat, eo quod talis
passio maximè conduceat ad gloriam Dei, ad exaltationem
Christi, & aliorum hominum salutem.

Considera II. Quam solida & efficax sit hæc confortatio,
ut pote quæ præcipuum motivum Christo obtulerit ad volun-
tatem suam cum Dei voluntate conformandam, crucemque
cum gudio amplectendam, scilicet aptitudinem & effica-
ciam ad tripliçem finem, qui ipsi in Incarnatione præfixus
O 3 erat,

erat, obtinendum; hinc adeò exarsit hoc motivo in emul-
amorem, ut quondam postea Religioso cuiusdam ex famili-
S. Birgittæ revelarit, se tanto patiendi ardore affici
æterni Patris sui gloriam & honorem, ut etiamnum ad de-
teram Patris sui sedens animas quærat pias & benevolias
quæ sua ei corpora velut commodatò donent, ut ipse in
multa pati, & desiderium glorificandi Patrem suum per
crucem amore plenam continuare possit. Vide proposito
modo & tu hac confortatione te roborare, Christóque
pus & animam tuam ad multa patientia proximi modi
modare velis. Colloquium ad Christum,

CONSIDERATIO

DE CHARITATE ERGA ALIOS HOMINES Curæ Pastorali tuæ non subjectos.

Considera I. Et examina, quid charitas ista à te impulsa
rat, videlicet I. ut neq[ue] minem unquam cogitatione (ponit
spicionibus vanis, temerarijs judiciis, & fastuosis contem-
bus) nec verbo (puta, murmuratione, detractione, au-
daci aut contumelioso sermone) nec opere (puta perfida
ne illicita, damno in opibus illato; aut honore, auxiliis
negato) lædas; hoc enim est primum charitatis officium
quod Tobias senior filio suo juniori c. 4. commendavit
cens: *Quod ab alio oderis fieri tibi, vide, ne tu alteri feris.* II. Ut proximum tuum pro viribus tuis diligas, cogita-
tione (puta honorificè & bene de ipso sentiendo, &
ipsius excusando, & meliorem in partem interpretando,
ubi excusationem non patiuntur, cum patientia & con-
cordia, condolentia sufferendo) verbo (puta, suaviter ipsum
quendō: leniter, si opus est, corrigendo: honestè de-
loquendo, & detractiones aliorum adversus illum factus
potius remedij avertendo) opere (puta, petita obsequiis
benter concedendo; debitum honorem exhibendo; &
necessitatibus illius hilariter & promptè succurrente)
proin, quomodo hæc omnia præstiteris, & præstare de-
ceps velis.

Considera II. Cur tu velut Sacerdos specialiter ad

charitate exercendam obligeris, videlicet ob sequentes tres causas. 1. Quia, cum tu quoque ob officij similitudinem Apostolum, & Discipulum Christi te profitearis, tibi quoque proprio convenit illa Christi Joan. 13. adhortatio: *Mandatum novum (non novitate temporis, cum pridem iam a Deo benevoli ut ipse in suum proponit) est, diligere fratrem tuum sicut meus. In hoc cognoscet omnes, quia Discipuli mei estis, si dilectionem habueritis ad invicem.* 2. Quia, cum DEVUM ob innumera beneficia accepta, clatiorēmque illius cognitionem magis quam alij, diligere tenearis, hoc ipso etiam proximum magis amare teneris, cum hoc habeamus mandatum a DEO, teste S. Joanne 1. c. 4. ut, qui diligit DEVUM, diligit & Fratrem suum; si enim non diligit Fratrem suum, quem dedit, DEVUM, quem non dedit, quomodo potest diligere? vide merito S. Gregorius l. 5. moral. dixit: *Tunc plenius in dilectione DEI proficiimus, cum in ejusdem dilectioni gremio prius proximi charitate laetamur.* 3. Quia, cum nihil in urbe aliqua, vel Regione magis necessarium sit, quam concordia & charitas (concordia namque res parvae crescunt, discordia maxima dilabuntur) atque adeò frequenter & efficaciter alios ad hanc charitatem & concordiam adhortari debeas, et quum est, ut exemplo magis, quam verbo tandem doceas; nam, ut S. Gregorius l. 10. moral. recte advertit, nullum consilium melius est, quam si exemplo tuo fratrem docere studeas, que oportet fieri, provocans eum ad meliora, & consulens ei non solum verbo, aut lingua, sed etiam opere & veritate.

Considera III. Quo medio potissimum uti velis ad hanc virtutem acquirendam, videlicet, ut Proximum tuum velut alterum Christum intuearis (cum Christus Matth. 25. aperit fatus sit, quidquid uni ex minimis fecerimus, se non aliter, ac si sibi factum esset, aestimaturum & compensaturum) & cumdem velut alterum te, aut certe ut membrum ejusdem corporis Mystici consideres; sic enim, cum nemo seipsum odio habeat, sed potius totis viribus diligat, etiam ad Proxi-
mum simili modo diligendum excitaberis. Vide ergo, quomo-
do his medijs usus hactenus fueris, & uti deinceps velis.